

Уладзімір Мірончык

ДУМКІ

Пачуцце дні расстання пераможа,
Калі ж згарыць апошні дзень журлівы,
Шануй таго, хто без цябе не можа,
Не йдзі за тым, хто без цябе шчаслівы.

Мы думкамі сусвет ужо аббегалі,
Ды ўсё шукаем новых тэмаў дня,
Каб гаварылі толькі то, што ведалі,
Якая б наступіла цішыня.

Ісціны вечныя людзям адкрыты,
Праўда і гора да іх давялі:
Сцены бальнічныя чуюць малітвы,
Сцены царкоўныя бачаць рублі.

Перапрыгваю па кіламетру,
За сабой разуменне цягну,
Раз сягоння іду супраць ветру,
То няхай мне плююць у спіну.

Не рабі паспешнага прызнання,
Хай плыве павольна час густы,
Хто не зразумеў твайго маўчання,
Для таго і словы – гук пусты.

Так склалася, відаць, з часоў патопу,
Ды адкрываю ісціну ізноў:
Хто хоча мець сяброў без недахопаў,
Той цалкам застаецца без сяброў.

Жонка ад разрухі вые,
А мужык сядзіць паважна,
Калі рукі залатыя,
То адкуль растуць – не важна.

Лезуць ненармальныя
Ў сеткі сацыяльныя,
Там і доктар, там і псіх,
Інтэрнэт прымае ўсіх.

Трывіяльныя прыёмы
Прыпадносяць нам пахабнасць.
Лепей геній невядомы,
Чым славуця бяздарнасць.

Таямніцы знікалі ў свой час,
Адкрывалі, хто лепшы быў з нас.

Дэмакраты пераплюнулі фашыстаў,
У мастацтве садамія і развал,
Божы слугі горш за сатаністаў,
Злодзеі калоцяць капітал.

Як фантазію не носіць,
Лёс не прыйдзе, не папросіць.

У часе скрухі, звады,
Адкрыцца не спяшы,
Найбольшы вораг – сябар,
Што ведаў боль душы.

Ад лёсу свайго не схавацца,
Пагэтаму – бойся баяцца.

Можа быць творы б вялікія
Сталі ў мазгу нараджацца,
Каб са штодзённасцю дзікаю
Мне не прыйшлося ўжывацца.

Павольны парадак густы
Клапоціцца спраўна пра нас,
Актыўнасць – занятак пусты,
І марна растрочаны час.

Цяжкае жыццё, як не круці,
Хутка ты на слова мне паверыш,
Колькі у дзяржавы не крадзі,
А свайго назад ніяк не вернеш.

Што ж гэта зрабілася?
Новага не просім,
Нам прыносіць час
Болей, чым выносім.

Ці застацца навек маладым,
Ці насмешлівым быць, ці сур'ёзным?
Так, жывём мы пад небам адным,
Гарызонт жа у кожнага розны.

Вечна чуецца ньщцё,
Справы не да ладу,
Пражывай цяпер жыщцё,
Не рабі адкладу!

А калі дасягнеш мэты
І пажнеш яе плады,
Промнем яснасці сагрэты,
Зразумееш, сродак – ты.

Цвёрдая пазіцыя
Сведчыць нам усім,
Што мазгоў кандыцыя
Мяккая зусім.

Колькі грошай прыбірае
Скупердзяй і асталоп,
Аднаго не ўспамінае –
Без кішэняў будзе гроб.

Саграшы на гэтым свеце,
Можа лепей стане жыць,
Бо, па векавой прыкмеце,
Там ужо не саграшыць.

Часам, бывае, мудрасці
Не дасягнуць і дна,
Ды па шляху далёкасці
Старасць прыйшла адна.

Рвуцца людзі з цёмнай клеткі
Да ўсяго лаяльня,
Для свабоды толькі сеткі,
Сеткі сацыяльныя.

Бывае, ў Гасподніх руках
Жыццё так павернецца смела,
Што грэшнікам стане манах,
Палач зробіць Божае дзела.

Рэгулярна за нас выбіраюць,
Кабінетамі мысляць за нас,
Што не дзень, то мудрэй абуваюць,
Ах, які не цікавы наш час.

Каб вы зналі, як пагана
Кампазітары живуць,
Устаюць заўсёды рана
І гарэлку вечна п'юць.

З тых пор, як пад небам народы
Кідаюцца ў радасць і плач,
Кароль раздае ўзнагароды,
А казні звяршае палач.

Што не замярзае на марозах?
Што ратуе кропелькай адной?
Пэўна алкаголь у дробных дозах
Нам карысны ў колькасці любой.

Гэтаму веку імкліваму
Не даспадобы бяспечнасць,
Шчасце каротка шчасліваму,
Гора гаротнаму – вечнасць.

Якія цудоўныя людзі
Парой гаварылі пра нас,
Не думайце, вечна не будзем,
Жыццё выдаецца на час.

Нялёгкі груз – дарункі Бога,
Прыносяць зайздасць злых вачэй,
За талент судзяць вельмі строга,
Бяздарнасці пражыць лягчэй.

Быццам вольныя, ды ўсё ж,
Прынялі без руху
Калектыўны злы смярдзёж
За адзінства духу.

Пакручасты лёс пляце
Павуціны парныя -
Што не ворагі твае,
То сябры каварныя.

Як часта на свет
Мы слепа глядзім,
Каханне – дуэт,
Дзе спявае адзін.

У сэрцы носім раны да пары,
За погляд, слова рэзкае, памылку,
Як часта пакідаюць нас сябры,
А ворагі збіраюцца ў капілку.

Пакуль дабрыні
І зла не пазналі,
Ўсе людзі браты,
Як Каін і Абель.

Не паняць, не змерьць
Скупасці прыроду,
Золата праверьць
Чалавека пробу.

Дзвесце пачэсных мужоў
Зноў засядаюць сур'ёзна,
Колькі саноўных галоў,
Толькі ніводнага мозга.

Глядзіце за сабой,
У гэтым і загадка ўся,
Не вельмі хітры той,
Хто хітрасцю праславіўся.

З ваеннымі не раз я сустракаўся,
Таму засвоіў ісціну адну –
Ў якую б форму ты не апранаўся,
Фуражка дэфармуе галаву.

Сёння, як ніколі, дурасць зборная
Лезе ў неразумны нізкі лоб,
Кожная асоба непаўторная
Ў калектыўны верыць гараскоп.

Дзікі натоўп нішчыць вершы,
Камні магільныя б'е,
Большая частка над лепшай
Зноў перавагу бярэ.

Мне салодкае віно,
А яму сухое,
Дык чаму ж, усё адно,
П'янае такое?

Мне сягоння ад ранку у думках адно,
І сабе не баюся прызнацца,
Каб гітара пад ліпай, дзяўчаты, віно,
І яшчэ, каб усім па шаснаццаць.

І куды наш век ляціць,
Захварэць ізноў прычына,
А, калі захочаш жыць,
То бяссільна медыцына.

Высакамерна паглядаем,
З пагардай гутарку вядзём,
Парады кроплямі прымаем
І вёдрамі іх раздаём.

Аж да распачнай бяды
Мяне думка страшыла –
Не прабіць глухой сцяны
Інтэлекту вашага.

Часам, каб заняць высокі пост,
Перажыць ліхое давядзецца,
Бо усё часцей кар'ерны рост
Шляхам палавым перадаецца.

Учора днём з адной прахожай
Мяне дарожанька звяла,
Яна была такой прыгожай,
Што быць разумнай не магла.

Калі доўга не хочучь ваш талент прызнаць
І не бачаць натхнёнай работы,
Не спяшыце ў зямельку яго зарываць,
Можа быць, вакол вас ідыёты.

Праляцелі эпохі імгненнем адным,
Пакаленні сышлі за тым светам,
Як жа добра адчуць сябе з ранку жывым
І камусьці засведчыць аб гэтым.

Штодзень перажыванні і турботы,
Усё складаней выхаваным быць,
Найболей раздражняюць ідыёты,
Што меюцца на роўных гаварыць.

Шукаем дарагіх,
Прыгожых разглядаем
А сустракаем тых,
Каго ужо чакаем.

Інтэлект ляціць пралётам,
Не паклічаш наўздагон,
Калі спорыш з ідыётам,
Роўна тое ж робіць ён.

Баха і Моцарта знаю,
Вельмі любілі наліць,
Вось я цябе і питаю:
Хто ты такі, каб не піць?

У салёнай расе
Нельга вочы памыць,
Калі быць, як усе,
Для чаго тады быць?

Пакінь жа душу, спадзяванне!
Сустрэча – пачатак растання.

Сѣння ізноў невясёлы,
Зноў вінавачу сябе,
Помню разумныя словы:
Здраджваюць толькі свае.

Інстытуцкія дыпламы
Прадаюцца ўсё часцей,
Як казаў адзін знаёмы:
Дурні сталі багацей.

Ну, бывае такое, бывае,
Што ня йдзе у прафесіі дзела,
Калі таленту вам не хапае,
Пераходзьце у геніі смела.

Слухаю сяброўскую бяседу,
Ад душы мяне ушанавалі,
Сёння, акурат пасля абеду,
Непрызнаным геніем прызналі.

Зарплата крывіць сваю рожу,
Да ніткі сцёрлась паліто,
Пакрыўдзіць творцу кожны можа,
А даць капеечку – ніхто.

Колькі Бог павінен даць нам хлеба,
Як Яго занята галава,
Хоць мільярды нас, а ўсё ж пад небам
Зноўку чалавекі толькі два.

Ад вякоў, як мы сталі ў Эдэме грашыць,
Для ваганняў адна ёсць прычына:
Не жаніся на той, з якой можна пражыць,
А на той, без якой немагчыма.

Дзіка фюзеляж трашчыць,
Крылы адрывае,
Нема атэіст крычыць,
Бога прызывае.

Праўда ходзіць за далярам
У царкве і на судзе,
Абяздоленым ахвярам
Не спрыяюць анідзе.

Прыгадаю смутак дзён былых,
Ці то сон, ці з кнігі даўняй казка,
Мёртвых не пускаюць да жывых,
А жывых да мёртвых – калі ласка.

Страўнік ежу паглынае,
Калі што не так – назад,
Галава ж твая дурная
Спажывае ўсё падрад.

Перад тым, як стаць у позу,
Агляніцеся вакол,
Каб ніхто з крывой бярозы
Вам не ўставіў частакол.

Хто захоча мець выгоду,
Знойдзе і з няпраўдай згоду.

Рыфмай не сагрэта
Проза –сьмерць паэта.

Як жа позна у гэтым жыцці
Разглядаем куды нам ісці.

Не читаю ніяких навін,
Знаю сам хто балван, хто крэтын.

Не хавайце талантаў сваіх,
Можа быць ацэніць нейкі псіх.

Трэба выбраць з кожнай кніжкі
Мудрасці хаця б паўлыжкі.

Ды зь якой скажы нагоды,
Ад якой бяды
У густых лясах заўсёды
Валяцца дубы?

Як жыщцё закруціць шпарка,
Дум адкрыецца палёт:
Геніяльная даярка
І прафесар-ідыёт.

І царыцы бываюць тупіцы.

Не да вершаў ужо,
Не да вершаў.
І апошнім ідзе,
Хто быў першым.

Бачу нову прыгоду,
Сталі пчолы супраць мёду.

У ясных думах сэнс адкрыўся —
Той не памрэ, хто не радзіўся.

Скарлацці і Вівальдзі,
Тарціні і Карэлли
Сучасных кампазітараў
Паслухаць не хацелі.

Намагаўся быць прыстойным,
Не ўжываць паганых слоў,
А як гляну на “дастойных”,
Пачынаю зноў і зноў.

Афіцыйна багоў шанавалі,
А фактычна блудзілі і кралі.

Раз зайшоў у інтэрнэт,
А ўжо выхаду і нет.

Не разгледзеўшы, быццам на смех,
Я адкінуў жыццёвую радасць,
Аказалась, найбольшы мой грэх –
Непатрэбная Госпаду святасць.

Інтэрнэт рыхтуе ўсім
Розныя сустрэчы,
Крые матам, што ёсць сіл,
Моліцца штовечар.

Два плюс два бывае пяць,
І не дзіва гэта,
Ў матэматыцы, сказаць,
Шмат яшчэ сакрэтаў.

Калі жыць зямным жыццём,
Не бяруць на неба,
А як для нябёс жывём,
То зямля не трэба.

Колькі думак зіхаціць
На святых магілах,
А мінулага змяніць
Нават Бог не ў сілах.

Справа добрая за вугал
Сёння выйшла пагуляць,
Злыя людзі, быццам вугаль,
Раз не паляць, то чарняць.

У час таталітарнае свабоды
Адкрылася хто блізкі быў каму,
Ядналися маральныя уроды,
Сумленныя былі пааднаму.

Член саюза, член партыйны,
Ці яшчэ там нейкі член,
Мае выгляд афіцыйны,
А фактычна – проста член.

Ад прадзедаў, спакон вякоў,
Не стала меней мудакоў.

(наволде Купалы)

Трэба дома бываць часцей,
Будзе выраз на твары прасцей.

(наводле Барадуліна)

Быў час, быў век, была эпоха,
Цяпер жа ўсе разводзяць лоха.

(наводле Гілевіча)

Каб сонца засланіць,
Вушэй асліных мала,
Патрэбна ў рыла біць,
Каб мова загучала.

(наводле Крапівы)

Няма таго, што раньш было,
Усё паела Вераніка...

(паводле Багдановіча)

З легендаў і казак былых пакаленняў
Дагэтуль не маем другіх дасягненняў.

(наводле Танка)

Не гуляў, не валачыўся,
Не курыў, віна не піў,
А як толькі ажаніўся,
Так налева і паплыў.

Мілая мая гіпертанія,
Што ж ты не Наталля, не Марыя.

Захапляе дух парой
Ад штармоў наперадзе,
Карабель бяспечны той,
Што стаіць на беразе.

Людзі сталі як даўбешкі,
Няма памяці без флэшкі.

Як жа гэта недарэчна,
Што заснём усе навечна.

Божае натхнёнае дзівацтва —
Ліры, флейты, арфы, клавесін,
Ах, якое тонкае мастацтва!
І заробак тоненькі зусім.

Маэстра пісаў геніяльна,
Бо так яму вызначыў Бог,
Ды толькі, сказаць літаральна,
Ніяк пракарміцца не мог.

Зноў бяздарнасць разбітняя
Сто сяброў вядзе сваіх,
Талент па жыцці збірае
Толькі ворагаў адных.

Має тайны пры мне спачываюць,
Хоць пра іх ужо многія знаюць.

Я кішэні пачысціў да дна,
Дзе мастацтва, там грошай няма.

Багаты падзеі былыя,
А людзі і сёння гнілыя.

Не бывае цудаў у жыцці,
І чараўнікі пайшлі на біржу,
Працай жа сваёй, як не круці,
Зарабіць магчыма толькі грыжу.

Злы кідае добраму дакоры,
Хітры водзіць зманлівыя цені,
Хворага шкадуе толькі хворы,
Генія падтрымлівае геній.

Сѣння ізноў невясёлы,
Ды вінавачу сябе,
Помню разумныя словы:
Здраджваюць толькі свае.

З кім сягоння ў ЗАГС ідзеш,
З тым і ночку правядзеш.

Самы раз паваяваць
З векам ашалелым,
Талент можна закапаць
Толькі разам з целам.

Праз жыццё не удалося
Разглядзець прыроднага,
Верагодна, адбылося,
Шмат неверагоднага.

У вялікім натоўпе ніколі
Не бывае ні праўды, ні волі.

Разгледзеўшы усе законы праўды
І вымераўшы мудрасці сусвету,
Скарына сёння кніг не друкаваў бы,
Пазнаўшы цуда-сілу інтэрнэту.

Уладзімір Аляксандравіч Мірончык

“ДУМКІ”

г. Лагойск

2020 год

